

[Statsministeren.]

betragtelig stort Beløb tilovers af Bevillingen — jeg kan ikke sige nøjagtigt hvor meget. Det, Lovforslaget her altsaa gaar ud paa, er, at indtil 2 Mill. Kr. aarlig kan anvendes netop til Fremme af Udstykningen i saadanne tyndt befolkede Egne af Landet. Men der er det særlige ved Lovforslaget her, at der ikke blot er Tale om Husmandsbrug, thi Husmandsbrug kan jo oprettes efter begge de gældende Love i disse Egne lige saa vel som andre Steder, men der er Tale om her, at man gaar til at oprette en lidt større Type af Jordbrug; der er brugt Udtrykket „mindre Gaardbrug“. Men der er i øvrigt fastslaaet en Maksimumsgrænse for Størrelsen, idet Købesummen for Jorden ikke maa overstige 15 000 Kr. og Omkostningerne ved Opførelsen af Bygninger ikke maa overstige 12 000 Kr. Det vil saaledes ses, at det er ikke meget store Brug, der er Tale om, men dog større Brug end dem, vi har oprettet efter de to Udstykningslove, som virker her i Landet i Øjeblikket.

Denne Adgang til at oprette større Brug er foreslaaet efter udtrykkeligt Ønske fra de paagældende Egenes Befolkning, idet man gør gældende, at da der er saa rigeligt med Jord dernede og da det i mange Tilfælde vil være helt nyt Land, der bliver taget op, vil det være ønskeligt, at det ikke bliver udelukkende Husmandsbrug, der kommer til at opstaa paa disse Egne, men en Blanding af større Brug og det, vi i Almindelighed kalder Husmandsbrug.

Det er jo en Selvfølge, at hvis man skrider til Oprettelse af saadanne større Husmandsbrug eller smaa Gaardmandsbrug, som der her er Tale om, vil der medgaa større Beløb, og Forslaget gaar da ogsaa ud paa, at de Udlaan, der gives, skal anvendes til Ydelse af 2det Prioritetslaan næsteften Kreditforeningslaan eller Laan af umyndiges eller andre under offentlig Bestyrelse eller offentligt Tilsyn staaende Midler. Derved vil vi nemlig opnaa, at Statens Udlaansmidler vil forslaa bedre, og der vil ikke kræves saa store Udlaan til Oprettelse af saadanne mindre Gaardmandsbrug, som der nu efter de bestaaende Love kræves til Oprettelse af Husmandsbrug. De sædvanlige Regler bliver overført saaledes, at ved Fastsættelsen af det enkelte Laans Størrelse skal det iagttages, at den samlede Hæftelse, altsaa 1ste og 2den Prioritet tilsammen, ikke kommer til at overstige et Beløb, svarende til Købesummen for Jorden plus $\frac{9}{10}$ af Byggeomkostningerne. Laanene skal saa forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig og afdrages i Løbet af 30 Aar.

Jeg ønsker i Forbindelse med dette Lovforslag at give Tinget Oplysning om, at der samtidig vil blive truffet Foranstaltninger til — det kræver dog ikke Lovændring —, at der af Jordfondens Midler ydes Støtte til Udstykning i saadanne tyndt befolkede Egne paa to forskellige Maader. For det første vil der blive givet en Garanti for den sønderjydske Udstykningsforening, der særlig arbejder i disse Egne, en Garanti paa 100 000 Kr. ved Indkøb af Jord og Udstykning af Jord, idet det ellers vil blive vanskeligt for denne Forening at gaa ind i det Arbejde, der udkræves, men det er Meningen, at disse 100 000 Kr. skal være en Del af den Bevilling paa 1 Mill. Kr., der allerede er givet Statens Jordlovsudvalg til Indkøb af Jord. Udstykningsforeningens Virksomhed skal da, naar denne Garanti af Jordfonden er opnaaet, være betinget af, at Statens Jordlovsudvalg godkender de Køb, som foretages. Dernæst er det min Hensigt at gaa til Finansudvalget og opnaa dets Billigelse af — hvilket jo saamaafaa Udtryk paa Finansloven —, at der opnaas Bemyndigelse til at foretage Udlaan af Statens Jordlovsudvalgs Midler til Kommuner, som i Udstykningsøjemed agter at foretage Vejanlæg. Det er nemlig det vanskeligste Problem ved den særlige Udstykning, der her er Tale om, at der er saa daarlige Vejforbindelser til den Jord, som er billigst, og som ligger bagved de dyrkede Arealer. Meningen er ikke først at anlægge Veje og bagefter at købe Jord, thi det vilde let medføre, at Jorden kom op i en højere Pris — den er i Øjeblikket i en lav Pris —, men Hensigten er, naar Udstykningsforeningen med Jordlovsudvalgets Bistand har opkøbt større Arealer, som man agter at udstykke til Husmandsbrug eller mindre Gaardmandsbrug, at der skal optages Forhandling med den paagældende Kommune om Anlæg af en kommunal Vej, og der skulde da være Lejlighed til at tilbyde denne Kommune et forholdsvis billigt Laan paa visse nærmere angivne Betingelser, som jeg agter at drøfte med Finansudvalget og derefter at stille Forslag om paa Finansloven, saaledes at de højst nødvendige Forbindelsesveje kan anlægges, samtidig med at Udstykningen finder Sted.

Dette Lovforslag og de Foranstaltninger, jeg her har omtalt, er først og fremmest grundet i indtrængende Anmodninger fra de sønderjydske Landboforeninger og de sønderjydske Husmandsforeninger. Der har i Landbrugsministeriet været holdt flere Møder til Drøftelse af denne Sag, og man er gennem de Overvejelser, der har fundet